

Zielenreis in woord en beeld

Fotografie en poëzie van Renata Hamsikova

Tekst Stephanie Koenen

De woorden rollen vloeiend uit haar pen; fotograferen doet ze met veel gevoel. Haar foto's en gedichten ontstaan onafhankelijk en hebben elkaar op een goed moment gevonden. In het boek *The light in you* heeft Renata Hamsikova haar werk gebundeld, met de natuur, liefde en vrijheid als overkoepelende thema's. Ze wenst hiermee een inspiratie te zijn voor anderen 'om zichzelf te vinden en te leven vanuit hun hart.'

Jezelf zijn is volgens Renata Hamsikova het belangrijkste in het leven. 'Dit om volledig ongekunsteld en onvoorwaardelijk te kunnen creëren.' Hamsikova is specialist in uitzonderlijke begaafdheid, en daarnaast fotografe en poëet. 'Alles wat je dan produceert, komt rechtstreeks vanuit je ziel. Als het hart open is, ziet het schoonheid in alles en op een diep niveau. Dat kan vertaald worden in schilderijen, in keramiek, in poëzie of proza, in muziek. Een open, onbevangen, bijna naïef hart ervaart de verwondering van een kind met het bewustzijn van een volwassene en creëert vanuit de pure schoonheid.'

Maar, wie ben jijzelf? En hoe blijf je jezelf? Vragen die niet altijd eenvoudig te beantwoorden

zijn. Zeker niet door diegenen die 'anders' zijn, zoals uitzonderlijk begaafde mensen. 'Wanneer je extreem intelligent bent en je een IQ hebt van 150 of 160 in plaats van het gemiddelde van 100, dan ben je daadwerkelijk anders,' legt Hamsikova uit. 'Maar je beschikt tegelijkertijd over de vaardigheid om je aan te passen aan de norm. Je doet wat er van je verwacht wordt, omdat de maatschappij of het schoolsysteem dat verlangt. Door dat continu aanpassen, wat vreselijk vermoeiend is, verlies je jezelf. Je ziel raakt versnipperd, waardoor je op den duur niet meer kunt functioneren. En dat is een enorm verlies voor de mensheid, want ik heb het over de meest intelligente mensen, de meest creatieve mensen met het meeste potentieel die - door zich te houden aan het ritme, de regels en structuren die worden opgelegd - niets creëren, niets uitvinden, niets bereiken. Voor onze algehele vooruitgang is het daarom geen luxe, maar juist een noodzaak dat iedereen de mogelijkheid en de moed krijgt zichzelf te zijn.'

Echte vrijheid

Renata Hamsikova, afkomstig uit Tsjechoslowakije, weet van jongs af aan dat ze anders is. 'Je voelt dat je jezelf in welke situatie dan ook kunt redden, dat je overal oplossingen voor kunt bedenken.' Haar ruimdenkende ouders waren daarin ondersteunend.

| • 'Ephemeral eternity'
(2022).

Balance

It's a journey... and just as the sun rises and clouds form and the ocean ebbs and flows on the beach... the paths cross in harmony...

The sun doesn't begrudge the clouds, nor the sand, the sea. The waves hit the rocks hard and spew geysers into the sky... that's the nature of many moments in life...

Sometimes harmony, sometimes chaos, but always in balance with the universe.

'Mijn vader had in die tijd een internationale motorclub opgericht met een jaarlijkse bijeenkomst waar mensen uit heel Europa naartoe kwamen. Mijn moeder heeft altijd leidinggevende functies gehad en weigerde pertinent lid te worden van de communistische partij, evenals mijn oma's. Voor jezelf nadenken en je eigen weg volgen was voor ons de norm. Ondanks het totalitaire systeem ben ik dus opgegroeid in mentale vrijheid, als vrije geest. Mijn ouders en oma's zijn altijd bij zichzelf gebleven en hebben mij meegegeven trouw en integer aan mezelf te zijn. Of er nu beperkingen of restricties zijn; wanneer je in liefde vanuit jezelf leeft en je leven niet laat beïnvloeden door angst, wat anderen ook vinden van je keuzes, dan pas leef je in vrijheid.' In Nederland ervaart Hamsikova dat mensen vooral vanuit conformisme leven. Kinderen en volwassenen die ze begeleidt zijn zo aangepast aan het gemiddelde dat ze zichzelf kwijt zijn. Via haar werk wil zij daar verandering in aanbrengen. Soms wordt iemand door omstandigheden wakker geschud. Een enkel inzicht kan er dan toe leiden dat diegene besluit zichzelf weer te worden. 'Als dat gebeurt, opent je hart en is het niet anders mogelijk dan vanuit liefde - voor jezelf en anderen - te leven. Er is geen weg terug, je levensenergie stroomt volop.'

Hamsikova had zelf een ernstige ziekte nodig en een liefdesrelatie waarin ze niet kon groeien om te beseffen dat ze zichzelf aan het verliezen was. 'In mijn leven komt nu alles bijeen: mijn vrije jeugd in Tsjechoslowakije, mijn leven in Nederland waar ik ontdekte dat mensen uitgesloten worden als ze anders zijn, mijn ervaringen met mensen en mijn werk als specialist in uitzonderlijke begaafdheid.'

Echte kunst

Fotograferen leerde Renata Hamsikova op jonge leeftijd van haar vader. Op haar 15de verkocht ze haar foto's al aan tijdschriften. Later bleef ze

naast haar werk altijd fotograferen, waarbij ze telkens probeert het gevoel van het moment in één enkel beeld te vatten. Het kunnen stedelijke structuren zijn die haar lens ziet, of personen, maar vooral natuurlijke elementen. 'In de natuur hoef je je niet te bewijzen, daar vind je onvoorwaardelijkheid terug. Je ontdekt er de fluiditeit van het leven, maar ook de vergankelijkheid, terwijl alles zich ook weer vernieuwt. In de natuur kun je je blijven verwonderen.'

Onafhankelijk van haar foto's schrijft ze sinds een paar jaar poëtische teksten. Altijd in het Engels. 'Blijkbaar is dat de taal van mijn ziel.' En dat schrijven gaat bij haar in een ongeremde stroom, die altijd onverwachts komt, geïnspireerd door schoonheid. Veel gedichten gaan over liefde en vrijheid. 'Het ervaren van de onvoorwaardelijke liefde in een menselijke verbinding is voor mij de grootste bron van inspiratie.'

Hamsikova merkte dat de volwassenen die zij coacht behoefte hebben aan inspiratie bij de zoektocht naar zichzelf en geraakt worden door haar fotografie en poëzie. Zo groeide het idee om foto's en gedichten te koppelen, te bundelen en uit te geven. 'Zodat ik kan laten zien wat er uit een mens voortvloeit als het zich openstelt, als je creëert vanuit wie je in essentie bent. Ik hoop mensen te bewegen om te leven vanuit hun hart. Niet alleen de foto of het gedicht, of de combinatie van beide is kunst, maar het leven zelf, dat is de echte kunst.'

The light in you is voor € 55,- verkrijgbaar in de boekwinkel en te bestellen via www.renatahamsikova.com. Hamsikova draagt bij aan het behoud van de natuur. Dat doet ze onder andere door de volledige opbrengst van haar boek te doneren aan het Jane Goodall Institute, dat zich inzet voor bescherming van bedreigde chimpansees en hun leefgebieden.

• Links: 'Balance' (2021).
Volgende pagina's: 'Currents' (2022).

A man for all seasons

She is intense and chaotic.

She is quiet and clear.

Sometimes she needs to talk.

Sometimes she needs to feel.

She needs space and she craves to belong.

I understand her, because I am a man for all her seasons.